

DRAUGAS

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO—KATALIKŲ AMERIKOJE.

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 17, 1910 M.

No. 46.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

DVIDESIMTI SEPTINTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ

Lekcija. — Kol. I, 9—14. — Broliai: Mės iš dienos, kurioje išgirdome, nepaliaujame už juos melsties ir prašyti, idant butumite pripildyti jo valios pažinimu, visokioje išmintyje ir dvasiškame išmanyme; idant vaikščiotojume vertai patikdami Dievui visame kame: visokiame gerame darbe, vaisių atnešdami, ir augdami Dievo pažintyje; patvirtinti visokia stiprybe pagal jo šviesybės galybės, visokioje kantrybėje ir gailiaširdybėje su linksmybe; dėkodami Dievui Tėvui, kursai mus vertais padarė, idant butumime dalininkais tėvainystės šventųjų šviesybėje, kursai mus išgelbėjo iš tamsybių galybės ir perkėlė į savo meilės sunaus karaliją, kuriame turime atpirkimą per jo kraują, nuodėmių atleidimą.

Evangelija. — Mat. XXIV, 15—35. — Anuomet tarė Jėzus savo mokintiniams: Kad paregėsite išnaikinimo baidą, kuri yra pasakyta Danieliaus Pranašo, stovinčią ant šventos vietos: kas skaito, tesupranta.

Tada, kurie yra šventoje vietoje, tebėga ant kalnų:

O kas ant stogo, tenenulipa pasiimtų kėnors iš namų savo.

O kas ant dirvos, tenegrižta pasiimtų rūbų savo.

O bėdos neščioms ir žindamoms anose dienos.

O prašykite, kad jūsų bėgsina nebūtų žiemą, ar subatoje.

Nes tuomet bus didis priespūdis, kokio nebuvo nuo svieto pradžios ikišiol, nei nebus.

O kad nebūtų sutrumpintos anos dienos, joks kūnas nebūtų užlaikytas: bet išrinktiems bus sutrumpintos anos dienos.

Tada jeigu kas jums tartų: Va, šičia yra Kristus, ar ba tenai: netikėkite.

Nes kelsis netikri Kristus, ir netikri pranašai, ir darys didelius ženklus, ir stebuklus taip, jog ir išrinktieji būtų paklaidinti (jei gali būti).

Šitai apsakiau jums.

Jei tat tartų jums: šė, yra girioje, neišeikite, šė paslaptiniuose rūmuose, netikėkite.

Nes kaip žaibas išeina nuo saulėtekio, ir pasirodo saulėlaidoje, taip bus ir atėjimas žmogaus sunaus.

Kamenoris būtų kūnas, ten susirinks ir areliai.

O tuojau po priespūdzio anų dienų, užtams saulė, ir mėnuo nebeduos šviesos savo: o žvaigždės kris iš dangaus, ir dangaus galybė pasikrutis.

Ir tuomet pasirodys ant dangaus žmogaus sūnus:

ženklas: ir tuomet skysis visos žemės giminės: ir paregės žmogaus sūnų ateinantį Dangaus debesiuose su dide galybe ir majestotu.

Ir nusiųs savo aniolus su trimyčiu, ir didžiu balsu, ir surinks jo išrinktuosius nuo keturių vėjų dangaus kraštų, iki jų kraštų.

O mokykitės panašumo nuo fygos medžio: kad jau jo šaka sprogsa ir lapai skleidžia, žinote, jog arti yra vasara.

Taipos ir jūs, kad paregėsite vis tą, žinokite, jog arti yra duryse.

Ištiesų sakau jums, jog nepranyks šita giminė, kol vis tai stosis.

Dangus, ir žemė pranyks, bet žodžiai mano nepranyks.

PASKUTINYSIS TEISMAS.

Atėjo paskutinis sekmadienis Bažnyčios metų ir vėl mums yra skaitoma rusti evangelija apie svieto pabaigą. Girdime vėl iškilingą Viešpaties balsą: "Nes kaip žaibas išeina nuo užtekėjimo saulės, o pasirodo iki nušėidimo: taip bus ir žmogaus Sūnaus atėjimas. Saulė užtams ir mėnuo neduos savo šviesybės, o žvaigždės iš dangaus nupuls ir dangaus galybės bus pajudintos. Ir tuomet pasirodys ženklas žmogaus Sūnaus ant dangaus ir tada raudos visos giminės žemės: ir pamatys žmogaus Sūnų ateinantį debesiuose dangaus su didžia galybe ir šlove. Ir nusiųs savo aniolus su triuba ir su balsu didžiu ir surinks išrinktuosius Jo iš keturių vėjų nuo kraštų dangaus iki kraštų jo."

Taip tai ateis mūsų Teisėjas, kada žmonių giminei prisiartis žemiškojo gyvenimo pabaiga. Žmonės gal užkišt savo ausis, kad negirdėti tų baisių žodžių, gal užkietinti savo širdis, gal kalbėti apie šios dienos evangeliją, kaip apie kokį paprastą prilyginimą, bet negal užginčyt, jog tai yra iškilingas Jėzaus Kristaus, tikrojo mūsų Teisėjo pranešimas, apie svieto pabaigą. Yra tai Pačios Teisybės žodžiai. Tos pačios amžinosios akys, kurios regėjo artimąjį miesto Jeruzalem išgriovimą, taip pat aiškiai matė ateinančią teismo dieną. Jeruzalės nupuolimas buvo paveikslu ateisiančio visuotinio teismo, kuomet mūsų dūšios su kūnu susivienys, stos prieš Kristaus sostą. Netikintis ar piktadaris gal stengsis užginti tą baisią atsiteisinimo dieną, bet išgirs iškilingą ir tvirtą Amžinojo Žodžio atsakymą: "Dangus ir žemė praeis, bet žodžiai Mano nepraeis".

Pasilieka viens išmintingas darbas kiekvienam, tikinčiam ir netikinčiam žmogui, gyventi taip, kad būtumėm pasirengę pasitikti savo Viešpatį. Skaitykime atidžiai šį šv. Mateušo perskyrimą, apie Didįjį Teismą. Kaip liudnas laidotuvių varpas, arba kaip triukšmas laike didelio pavojaus, taip ant atšalusio sviestiniame gyvenime žmogaus jausmų krinta žodžiai To, Kuris neapsakytoje meilėje buvo pasirijęs neužilgio atiduoti savo gyvastį už nusidėjusius žmones: „Jauskite tada, nes nežinote kurioje valandoje jūsų Viešpats ateis... Dėlto ir jūs bukite gatavi, nes kurioj valandoj nežinote. Sumus žmogaus ateis. O tarną, kuris paniekino persergėjiną apie Teisėjo Viešpaties atėjimą, toks laukia likimas: „Ateis Viešpats ano tarno, dienų, kurioj nesitiki, ir valandoj, kurios nežino: ir atskirs jį, o dalį jo padės su veidmainiais. Ten bus verksmas ir dantų griežimas“.

Tie yra žodžiai Jėzaus Kristaus, Dieviškojo dušio Mylėtojo, priešai Kurio neapsakomąjį gailestingumą, mūsų gailestingumas kaip niekas dingsta ir Kuris geriausiai žino, kaip reik apseiti su žmonėmis, kuriuos Jis pats sutvėrė. Pasigailėkime tad patys savęs ir Viešpaties persergėjimo neužmirškime.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

P. Vaniekienė (Joniškyje) rengia ateinančiajai vasarai artistų skrajojamąją trupą, su kuria žada apvažiuoti visą eilę Lietuvos miestelių. Jau dabar rūpinamasi veikalais, kurie norima vaidinti; teiraujamasi ir renkama taip-pat žmonės, kurie prisidėtų prie tos keliaujamos trupos.

Raguva. Per kinkymų ir vežimų surašymą Puteliskės Narbutą, žmogų visos apylinkės gerbiamą, Ukmergės sargybinis užkliudęs, areštavęs, visi pasakoja, nekaltai. Areštantų, kamaroje Narbutas buvo taip primuštas, kad vos akių nenustojo.

Panevėžys. Spalių 10 d., 11 ryto val., iš nežinomos priežasties pakilo Senamiestyje didelis gaisras. Supleškėjo 3 gyvenamos trobos ir 3 klojiniai. Nuostolių labai daug. Argi ne metas skirstyties į kolonijas?!

Vilnius. Sudegė miesto salė. Spalių 10 d. naktį apie 1 val. sudegė tik neseniai atnaujinta miesto salė prie Aušros Vartų gatvės No. 10. Šią vasarą tą salę pertaisė lenkų teatrui ir lenkai artistai jau buvo pradėję vaidinti. Gaisras prasidėjo po vaidinimo, kaip jau išėjo netik publika, bet ir artistai ir tarnai. Taigi iš žmonių nenukentėjo niekas. Ugnelė prasidėjo tur-būt užkretus netyčia degtuką ar gal nuo elektros — tikrai neištirta. Salė sudegė visiškai. Be to, sudegė visos dekoracijos (tarp jų puikios Ruščio dekoracijos „Lielei Venedai“), kostiumai, butaforija. Artistų draugija iš to turi apie 6.000 rub. nuostolių. Kiek miestas turi nuostolių — dar nežinia. Namai tie apdrausti miesto draudžiamoje dr-oje 260 tūkstančių rublių. Tuose pat namuose, pirmajame gyvenime, yra dauge-

lis sankrovų tarp jų ir „Viln. Žinių“ knygynas, nukentėjo ir kelios sankrovos. Turėjo tik nemaža baimės gyventojai viešbučio „Grand Otel“, kuris yra taip-pat tuose namuose; reikė buvo kraustyties kitan viešbutin dėl dūmų. Viešbučio sudegė tik viena didžioji salė. Sudegus miesto salei, lenkų artistai nebeturi dabar kur vaidinti, negu tik tai „Lutnioje“, kuriai Montvila kaip tik pabaigė statyti nuosavius namus ir sceną.

Lietuviams minėtina sudegusioji salė tuo, kad 1905 m. čia tarėsi garsusis „Vilniaus seimas“. Be to, buvo čia nesykį keliama didieji lietuvių vakarai-vaidinimai („Birutė“ scenos jubilėjui ir k.).

„K. L.“ pažymi, kad salė, kuri buvo namuose No. 10, sudegė 10 dieną spalio mėn., kuris yra 10-tuoju mėnesiu, ir 1910 metais. Tikrai, keistas skaitlinių susigretinimas!

Mokyklose mokys kareiviavimą. Vilniaus mokslo apygardos globėjas sumanė įvesti vidurinėse mokyklose kareivių muštravimo mokslą. Daroma tai tuo tikslu, kad mokiniai naudingai likusį laiką sunaudotų. Bet vienu muštravimu p. globėjas nežadąs pasitenkinti. Jisai manąs dar įvesti vyresniųjų klesų mokiniams... šaudymo mokslą. Dėlei to dalyko pradėta jau, sako, tarybos bei junkerių mokyklos viršininku pulk. Adomavičium.

Pigesnis kuras. Malkoms pabrangus, Kauno gub. valstiečiai, kaip rašo „S. Z. T.“, pradėję vartoti kūrai durpes. Durpių Kauno gub. yra daug. Kūras labai geras ir gana pigiai apsieina, daug pigiau, nekaip malkos. Daugely miestelių atvežama turgo dienoms jau pritaistos kūrai durpės ir valstiečiai mielu noru perka. Galima tikėtis, kad netrukus durpės Kauno gubernijoje bus visur vartojamos kurui, kaip kad Vokiečiuose.

Lietuvių kalba bažnyčiose. „S. Z. Tel.“ girdėjęs, kad netrukus žadama įvesti pridėdamosios pamaldos ir pamokslai lietuvių kalba visose Kauno miesto bažnyčiose.

Skapiškis, Ež. ap., Rugs. 30 d. pas B. atsiėjo matyti blaiviai užtat ir ramiai praleistos vestuvės. Jau nimas įvairino sau laiką ir linksminos puikiomis tautos dainomis, šokiais, žaidimais ir visokiais ratais. Tarpais deklamuota netik bernaikių, bet ir mergaičių. Visai gražus pokilis.

„Viltis“.

Tauragė (Res. pav.). Per keturias savaites Tauragėje kilo šeši gaisrai. Tauragei tai per daug. Pastarieji buvo kas dieną: 29 ir 30 rugsėjo ir 1-mo spalio mėnesio. Ugnis vis pasikėlė iš nekurinamų triobų ir vis ne vienoje dienoje, o vis vienoje vietoje. Du pirmuoju pasibaigė užsidegusiomis triobomis. Paskutiniame-gi, pučiant snarkiam vėjui, kiek ugnis užėmė, tiek lig lauko ir iššlavė, net žydkaپیų zomatai sudegė, nors nevisi. Visi spėja, kad atsirado koks nelabasis, kursai tyčiomis pakuria ugnį. Sudegė paskutiniu gaisru septynios triobos ir visa, kas jose buvo; taip ugnis veikiai jas apėmė, kad negalima buvo nieko iškraustyti. Kad but vėjas ant miestelio putęs, būtų visas supleškėjęs.

Raseiniai. Šią vasarą Raseinių pavieta išėjo į viensėdijas ir galutinai išsidalino žemę 11 sodžiuose 285 ūkininkai, valdantys 4440 dešimtinių žemės. Per paskutiniusgi trejus metus išėjo į vienasėdijas 111 sodžiuose 1810

ukininkų, valdančių 24 tūkstančius su viršumi dešimtinių žemės.

Užpaliai (Ukmergės pav.). Dar 1908 metais išėjo į vienasėdijas du dideliu sodžiu: Užpaliai (69 kiemai) ir Davainiai (39 kiemai). 12 rugsėjo Kauno gubernatorius, apsilankydamas Užpaliuose, apžiūrėjo patsai į vienasėdijas išėjusių ukininkų gyvenimą. Pasirodė, kad triobos tvirtai pastatytos, aplinkui jau užvesti sodeliai, žemė padalinta į 6 laukus palei pamokinimą agronomo. Darydamas reviziją valsčiuje, gubernatorius drauge peržiūrėjo ir komisijos agronomo Daugirdo veikimą. Agronomas pristatė planus, kaip žemę dalyti į daugelį laukų, pamokinimus, lietuviškai surašytus, apie žemės išdirbimą. Gubernatorius pripažino reikalingu daiktu, kad tuose pamokiniuose šale lietuviško butu ir rusiškas tekstas. Paskui taip-pat nuvažiavo į Davainių sodžių apžiūrėti anųjų vienasėdijų. „Vienybė“.

Gižai (Vilkav. pav.). **Valsčiaus sueiga.** Rugs. 30 d. n. sk. buvo Gižų valsčiaus sueiga. Apskelbta keletas „aplinkraščių, paraginta mokesčius užmokėti, kelius pataisyti, taipgi vaitas pranešė, kad pavasarį paskirtus sužeistiesiems ir negalintiems dirbti, kurie patenka į ligonbučius, — 200 rb. jau užmokėjo; ir kad dar daug mokėti reikia, tad reikalavo, kad valstiečiai sudėtų po 1 kap. nuo margo. Valsčiuje valstiečių žemės yra išviso 12,976 margai. Tai susirinktų 129 rub. 76 kap.; visi beveik, be jokių ginčų ant to sutiko.

Ant galo viršininko pagelbininkas Grikielis pasiūlė valstiečiams įsteigti 3-čią mokyklą (Gižų valsč. 2 mok.), paaiškindamas, kad valdžia duoda medžiagą ir pinigus mokyklos įtaisymui ir mokytojui algos kasmet apie 400 rublių; ~~nuo~~ valstiečių reikalauja duoti tik mokyklai vietą (plečių) ir kas reikės, pataisyti. Taipgi aiškino, kad daug parankiau būtų visam valsčiui bendrai visos trys mokyklos užlaikyti.

Dabar mokyklos yra padalintos: prie Gižų mokyklos priguli 7572 margai, o prie Bardauckų 5404 margai ir dėl tokio padalinimo išeina daug neparankumų. Vieni priguli prie Bardauckų mokyklos, o į Gižus daug arčiau; jiems parankiau būtų ten, kur arčiau, bet čia jų nepriima uždyką, reikia mokėti; antra, prie Bardauckų mažiau žemės ir todėl po daugiau reikia nuo margo mokėti. Bet pradėjus keliems reksniams rėkti, kad mokyklų nereik, kad dviejų per daug, gana vienos ir t. t., p. Gr. tą klausimą atidėjo ateinančiai sueigai, patardamas apšviestiesiems kaip galint pasistengti išaiškinti tiems reksniams, kad mokykla tikrai reikalinga. Kita sueiga bus gruodžio m. š. m.

Seirijai (Seinų pav.). Seirijuose jau ketvirtį metų kaip gyvuoja „Žiburio“ skyrius; turi ir knygyną kuriame yra apie 400 knygų, bet beveik 5—10 kapeikinės ir menkos vertės. Daugiausia šv. Kazimiero D-jos, „Šaltinio“ ir Amerikos „Žvaigždės“ išleidimai. Aš, kaip viet. „Ž-rio“ narys, imdamas knygas skaityti, užtikau keletą ir „Lietuvos“ išleidimų, bet viena tikrai knyga buvo čia, viena bemaž visa išplėšta, kitos pusė.

Kupiškis (Ukm. pav.). Pas mus prasidėjo kratos. Mat Kupiškįj persimainė žandaras ir urėdnikas, tai turbūt

„naujieji“ norėdami pasirodyt darbsčiais pradėjo darbuotis. Rugs. 15 d. urėdnikas su sargybiniu krėtė šalnakandžių sodžių ir Vidugirių vienasėdijų. Ieškojo šautuvų, bet, žinoma, niekur negalėjo rast... Bet štai ant galo, lyg ant nelaimės, užėjo kokį tai supuvusį, kaip žmonės sako — „nuo prancūzų metų“, šautuvą. Šautuvo buta užtaisytą (gal dar nuo prancūzmečio), o sargybiniai tuoj užsigėdė iššauti. Bet šaunant šautuvą sprogo ir šovusį sargybinių užgavo. Dievo meilė dar, kad neužmušė... Vakare grįžo namo privargę, apsikūle veždami dienos uždarbio — supuvusio šautuvo skeveldras.

Linksmiančios skaitlinės. Mažiausia degtinės geriam Kauno gubernijoje. Sulig paskutinės apyskaitos, kiekvienam gyventojui per metus atsieina tik 4—5 bonkos, kitose gi valstijos gubernijose išgeriama apskritai nuo 10 ligi 11 bonkų. Taip mažta girtuokliavimas ačiu „Elaivybės“ draugijai.

Kaunas. Vyriausybė inkūrė liaudies mokytojų kursus. Mokslas tęsis 2 metus. Kandidatai būsią priimami nežiūrint tautos ir tikybos. Priimama baigusieji niesto arba kitas joms lygias mokyklas.

Prienai (Marijampolės ap.). Yra čia „Žiburio“ ir „Gyvojo Rožančiaus“ draugija. Žmonės jau mėgsta skaitymus: knygas ir laikraščius. Gera būtų čia sutvėrus vartotojų draugiją, nes visa prekyba žydų rankose.

Lietuvių vartotojų draugijos. Liepos 1 dieną 1910 m. Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gub. buvo 120 vartotojų draugijų sankrovų. Kapitalo jos turėjo 500 tūkstančių rublių; apyvartos buvo 2 mil. 500 tūkstančių rublių, o gryno pelno 37 tūkst. 425 rub. 34 kap. Privatinių lietuvių rankose sankrovų skaitoma apie 1 tūkst. 500. Pačiame Vilniuje jų yra 100. „Šaltinis“.

Iš Aplinkinių ir Tolesnių Vietų.

LANDSFORD, PA.

Čia su darbininkais No. 4 kasyklose atsitiko nelaimė. Dešimts žmonių, besileidžiant jiems šaftu žemyn, nupuo-
lė 500 pėdų. Stebėtina, kad nė vienas neužsimušė, nors visi tapo sužeisti, septyni tai ir labai. Nelaimingieji kuone visi paeina iš Summit Hill, Pa.

Darbai šitoje apygardoje jau nuo kelių metų eina labai gerai. Čia išdirba visą laiką. Lietuvių šitame mieste tėra visai mažai — vos keletas šeimynų. Užtai slavų tai knibždėte knibžda. Tik ką pasistatydino jie sau naują gražią bažnyčią, kuri su įtaisymu viduryje atsieis į pusantro šimto tūkstančių dolerių. Iš kur jie ėmė tiek pinigų, paklauskite? Mat, jie užsivedė pas save labai gražią tvarką. Kiekvienas angliakasys, prigulintis į tą parapiją, pveda bažnyčios reikalams vienos dienos uždarbį kas mėnuo. Tokiu būdu nuo kiekvieno vyriškio įplaukia į parapijos kasą nuo \$1.50 iki \$2.50 kas mėnuo. Kunigas nereikalauja vaikščioti ir prašinėti po namus, gana — kad nuveis į kompanijos ofisą, — o parsineša kiekvieną mėnesį po pusantro tūkstančio iki dviejų tūkstančių dolerių! Prie tokios tvarkos tik ir galima įstengti tokias brangias bažny

ėias pastatyti. Žmonelės tečiaus, negirdėjau, kad skystusi, būk per daug jiems bažnyčia atsieisiant. Priešingai — jie noriai duoda ir džiaugiasi, kad jų pastatytieji Dievui namai yra gražiausi visoje apylinkėje. Beto, jie turi ir savąją parapijinę mokyklą, kur mokina sesers—slavokės.

Pakeleivingas.

MAHANAY CITY, PA.

Lietuvių bažnyčia da vis tebėra uždaryta. Pamaldos lietuviams tuo tarpu yra laikomos Knights of Columbus salėje. Šitoje vyskupijoje yra jau ir daugiau uždarytų katalikų bažnyčių. Dėl tos pačios priežasties, ką ir Mahanojuje, tapo neseniai uždaryta McAdoo, Pa., lenkų ir slavų bažnyčios. Šių bažnyčių kunigai yra išvažiuavę.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Pas mus neseniai buvo atsilankiusi "Lietuvių Teatrininkų kuopa". Vaidino jie čia tris vakarus, šio mėnesio 3, 4 ir 5 d. Tarp jų labiausiai lietuvių interesuoja be abėjonės p. A. Kundrotas, kuris kaip drūtorius ypač pragarsojo nuo imtynių su lenkų stipriuoliu p. Zbyszko, kuris neįstengė p. Kundroto parmesti per pusę valandos, nors buvo apsiėmęs. p. Ališaukas dikčiai prijuokino svietelį su savo magiškais išdarymais. Tečiaus vienam iš žiurovų kai-kas nepatiko. Mat, pakvietus magikui, jisai apsiėmė duoti sau rankas surišti ir, įlindus į tam tikrą budutę, prisižiūrėti ir pasimokyti, kaip magikas savo štukas daro. Nežinia, ką jis ten matė, bet turėjo pamatyti ką nors baisaus, kad neilgai ten buvo ir su išgąsčio riksmu iš būdūtės išėjo su besidriekiančiomis paskui jį petnešoms ir drabužiais didžiausioje netvarkoje. Sako, kad ir su kitais drąsuoliais taip buvę, kurie jau pirmiau buvo išdrįsę į tą keistą būdutę įsti.

Galime pasigirti, kad turime du lietuvių—mokytojų, kuriuodu mokytojauja viešose mokyklose. Vienoje iš jų (Cumbolėje) moko p. Zajenkauskas, o kitoje p-lė M. Radzevyčiūtė iš Shenandoah'o.

Darbai į žiemą jau pasitaisė, dirbama po 5 dienas į savaitę. Per visą vasarą išdirbdavo tik po 2—3 dienas.

K—tis.

PITTSBURG, PA.

Spal. 21 d. pasimirė Marė Akucevičienė, iš namų Radvinauckiūtė, jau sename amžiuje, ir 24 d. tapo palaidota labai iškilmingai. Bažnyčioje buvo trejos mišios, kurias atlaikė kunigai: Sutkaitis, Vaišnoras ir Jurgutis. Pamokslą pasakė klebonas Sutkaitis. Nabašnikė buvo našlė, paėjo iš Alvito parap., Suv. gub. Amerikoje išgyveno 20 metų. Paliko gyvais 3 sunus ir 2 dukteri.

SHENANDOAH, PA.

Pėtnyčioje iš mūs miesto tapo suimti aštuoni vyrai, lietuviai, ir nugabenti į Bloomsburgą atsakyti už pašovimą Randolpho Rupert'o iš Beaver Valley. Tų vyrų vardai, kurie papuolė į bėdą, yra šitie: Jonas Bernatonis ir Marčius Sabalius — saliuminkai; Petras Matukas, M. Vaitkevyčius ir M. Ramanauskas — angliakasai; Florijonas Baslikas — barzdaskutys ir Aleks. Klimas — siuvėjas. Jie

visi buvo išvažiuavę medžioti, pasiimdami su savim penkis šunis. Paleidus šunis ir pradėjus medžioklę, du iš anų vyrų: Ramanauskas ir Matukas, sekdami paskui šunis, užėjo ant Amos'o Rupert'o farmos. Šitasai užgynė ant savo ūkio medžioti ir pagrasino, šaušias, jei nepaklausytų. Sako, kad Rupert'as pirminis šovęs į šunis, o paskui prasi-dėjo kova tarp žmonių. Amos Rupertas buvo suduotas skaudžiai su kulbe per galvą, o jo sūnus, Randolfas, tapo įšautas į krūtinę. Tuojaus po tam atsitikimui buvo pašaukta valstijos policija iš Pottsvillės ir Hazleton'o ir M. Ramanaukass tapo suimtas. Kada šitasai tečiaus pasakė, kad ne jisai vienas, bet ir visi kiti, dalyvavo muštynėje, todėl aštuonis ir nugabeno į Bloomsburgą.

Prie mūsų bažnyčios įvyko kunigų sumainymas. Kun. Taškūnas, kuris buvo čia prie lietuvių bažnyčios vikaru, tapo iškeltas už vikarą prie šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios Philadelphia, Pa. Jo vietą Shenandoah'e užėmė neseniai atvažiuavęs iš Lietuvos ir tik ką dabar Amerikoje išsišventinęs į kunigus, kun. Durickas.

L-vis.

PITTSTON, PA.

Bažnytinis choras nutarė laikyti "fair'us" bažnyčios naudai sausyje. Pradėsią Naujųjų Metų vakarą koncertu ir kitokiais pasilinksminimais. Jau yra renkamos dovanos Scrantone, Wilkes-Barre'uose ir aplinkinėse.

Pracito četvergo (10 d. šio mėn.) vakare F. Rudaičiūtę aplankė netikėtai apie 60 jaunimo iš Pittsto'o ir tolesnių vietų (surprise party). Pasilinksminimai traukėsi toli po gaidžių. Viskas atsiliko padoriai, švariai ir gražiai.

Teatrališkoji kuopa susitaikė tarp savęs. Bus vaidinama "Nihilistai", o paskui "Neatmezgamas Mązgas". V. Strygas rengia mažų mergaičių teatrėlį — "Angliakasių".

Paskutiniu laiku gužutis atnešė Martinui Skripkiui ir Juozui Šalčiui po sunelį, o Motiejui Smelstoriui ir Juozui Miliui po dukrelę.

Darbai eina nekaip. Kiti važiuoja toliau, bet nevienas jų ir grįžta atgal.

PURITAN, PA.

Šitas miestelis guli tarpe kalnų, giriose. Gyventojų keli šimtai. Lietuvių diktas burelis. Jau jie čia gyvena nuo devynerių metų. Į vakarus nuo Puritan'o, už kokių trijų mylių stūkso kitas miestelis, vardu Portage. Ten lietuvių daugiau, nekaip Puritan'e.

Pradžioje šių metų sutvėrėme 86 kuopa S. L. R. K. A. ir šv. Juozapo draugiją. Lietuviškos bažnyčios neturime, vaikščiojame į bendrą bažnytelę, kurią užlaiko slavakai, lenkai ir airiai katalikai. Jei kas nori pasiekti lietuvišką bažnyčią, tai turi važiuoti į Pittsburgą arba kitur kur. Ligišiol velykinės išklausyti vis atkeliaudavo koks tai kunigas iš Maryland'o (bene kun. Polujanskis? — Red.). Bet lietuviai pradėjo reikalauti sakramentų mažiausiai du sykiu į metus. Tam tikslui 16 d. spalnio šv. Juozapo draug. mitinge tapo įnešta, kad draugija pasiūlytų kunigą tankiau. Bet draugijos vadovas pasakė, kad to padaryti nereikia. Taip ir pasibaigė mitingas.

Ar taip gražu daryti katalikams?

Petras Kalasauckas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Spątinio 16 d., o ne 15, kaip apskelbė socialistų organas ("V. L.") buvo čia atvaidinta drama vardu "Tarp dilgėlių rožės". Cicilikams teatras nepatiko. Jie buvo atbėgę prieš tat pas vargonininką V. Stasevičių ir barė jį, kam, girdi, tokį veikalą mokina, o po teatro pažemino laikraštyje vaidintojus, vargonininką ir kunigą. Bet dr. šv. Kazimiero, kuri vaidino "Tarp dilgėlių rožės", nepaiso į šmeižimus ir jau mokinas komidėjėlę: "Pirmutinis balius".

Darbai eina gerai. Šv. Petro ir Povilo mokyklos vaikams sutvėrė šv. Aloyzijaus draugijėlę.

Šešupis.

SPRING VALLEY, ILL.

Po šešių mėnesių bedarbės darbai pradėjo eiti kuo gražiausiai visuose šafluose, čia ir aplinkinėse. Buvo išvažiuojant nemažai svietelio į kitas šalis; daugelis jų nesugrįžo, todėl naujai atvažiuojusiam lengva čia gauti darbą, bet reikia turėti mainieriaus popieras.

Bedarbei ilgai užsitęsiant, daugelis lietuviškų smuklių tapo uždaryta; bet dabar, kad pradėjo dirbti, vėl norėjo atidaryti tik aldermanai nutarė neleisti daugiau smuklių, vadinasi palikti tik tiek, kiek dabar yra (apie 10). Lietuviai šnairuoja, klega tarp savęs, buk miesto gyventojai sukelsią maištą, lietuviams vadovaujant, jei nebus atidaryta daugiau smuklių (ar-gi gali būti? Red.). Tai tau progresistai!

Miestas nenori turėti daugiau saliuų gal dėlto, kad lietuvių smuklėse daugiausiai peštynių ir kitokių negražumų. Ana, du laisvamanių (J. B. ir J. S.) suimta ir dabar sėdi pavieto kalėjime už muštynes ant gatvių (mušėsi su akmenimis ir peiliais). Laisvamaniai buvo sušaukę net susirinkimą, kad tik išėmus juos iš kalėjimo. Bet niekas net iš jų pačių neįstengė sudėti kaučijos. Dabar ir spręsk, žmogeli, kokie tie laisvamaniai—pirmieiviai!

Musiškis.

HILLDALE, PA.

Užpereitą savaitę kasyklose karas skaudžiai sutrynė Prano Karaškos koją. Sužeistąjį nuvežė į miesto ligonbutį, kur padarė gerą operaciją ir ligonis eina gėryn. Ši mėnesį kasyklose dirbama kas dieną.

Marmuks.

MINERS MILLS, PA.

Mūsų miestelyje yra nemažai lietuvių, bet mažai yra susipratusių, mylinčių savuosius. Lenkiška ponystė kaimuriams da kvepia ir todėl atsiskirdami nuo savo brolių lietuvių eina lenkams bernauti; tėvai savo vaikus lenkina, nes, mat, nors pas lenkus bus pastumdėliais, bet "panie" galės kalbėti. Nedovanotina nuodėmė mūsų lietuvių, kurie, atėję Amerikon virsta lenkais ir savo vaikus lenkina! Vienstypiai vyrai nenori prigulėti į lietuviškas draugijas, jie nežino kasyklas ir karčiamas, toliau jų išmintis nesiekia. Ką uždirba, tai ir prageria arba prakaziruoja! Mūsų saliuininkai turbūt nuo indijonų paėmė "madą" balius daryti. Tai biauirus ir nedoras būdas pinigams iš kvailių vilioti! Šitais saliuininkų baliais reikia biauurėtis ir juos išnaikinti! Doras žmogus ir neina į tokius balius.

Marmuks.

ASHLEY, PA.

Šitas miestelis, galima sakyti, Wilkes-Barre'o priemiestis. Jame gyvena apie 100 lietuvių vyrų, bet jie vienybės nesilaiko. Daugumas prasigėrę, prasilaidokavę, kad net svarbiausių žmogaus krikščionies priedermių nepildė, nes neturi laiko išsiblaivyti ir apie savo likimą pagalvoti. Vasario m. šių metų įsikūrė čia pagalbinė draugija šv. Kazimiero vardu. Ji buvo seniai reikalinga nešimui pagalbos nelaiminguose atsitikimuose. Tečiaus vienišiai vyrai nelabai rašosi draugijon. Viskas pas mus būtų gerai, uždarbiai neblogi, netikėtai gražiai pragyventi galima, bet ir senatvei centelių galima būtų sutauptinti, tik nelaiminga ta gerklė! per gerklę, kaip per krišni, vislab prašvilpia!

Marmuks.

BOSTON, MASS.

Neseniai Bostone atsiliko prakalbos, surengtos vietinės Gedimino draugijos. Socialistai kalbėtojais praplaupto tokiomis pliovonėmis, kokių dar Bostone ikiol nelaivo girdėta. Ypatingai atsižymėjo: Gegužis, Michelsonas ir Bagočius. Katalikai toms jų zaunomis yra labai pasipiktinę, bet "Tėvynė" (No. 45) tas prakalbas giria. Mat dabartinė "Tėvynės" redakcija susideda iš vieno socialistų, tai jiems, žinoma, tokios nepraustburnių pliovonės labai patinka. "Tėvynės" sądarbininkas A. Ž... jās "įžanga į mokslą" vadina. Jis prikašioja kunigams, būk jie su "svietiškojo mokslo platintojais" nenori į diskusijas eiti. Reikia pripažinti, kad kunigai su socialistais neatlakyti, nes pliovoti jie nemoka, o socialistai tame "specijališkume" galėtų laimėti visasvietinį rekordą. Negut koks iš po Maskvos kacapas su jais "diskutuoti" galėtų, kurisai kas antras žodis vartoja žinomą maskolių "pōslovieč".

Bastenis.

Mt. St. Mary's Seminary of the West, Ohio.

Nors ir neturime savo Kolegijų, Seminarijų ir kitos rūšies mokyklų; nors mūsų tauta ir yra užsilikusi užpakalyje kitų tautų mokslo srityje, vienok galime tikėtis, jog neilgai taip bus, nes aiškiai matome, kad skaitlius lietuvių mokslaeivių nestovi ant vietos ir nesimažina, bet kas metis auga vis daugyn ir daugyn. Pažvelgkime kad ir į Seminarijas; ir ten jau randasi gražūs skaičiai lietuviškos jaunuomenės, kuri lavina protą filosofijoje, teologijoje ir kitokių mokslų srityje, o širdį pildo krikščioniškomis dorybėmis, idant prisirengus tokiu būdu tapti atakančiais darbininkais Kristaus vinyne ir gerais savo tautos vadovais.

Mt. St. Mary's Seminarijoje esame 3 auklėtiniai lietuviai. Kadangi mūsų skaičius nedidelis, tat-gi jokios draugijos negalime sutverti bet ir be draugijos nežuname svetintaučių bangose. Gaiviname meilę, lietuviškos kalbos ir šių dienų lietuviškos-katalikiškos rašliavos. Mūsų uždavinys yra, reikalui ištikus, parodyti draugams svetintaučiams, kas yra tie lietuviai, kuo jie skiriasi nuo lenkų ir kitų tautų; nes šios Seminarijos auklėtiniai yra įvairių įvairiausių tautų mišinys; tarp jų atsiranda ir tokių, kurie labai mažai žino apie mūsų tautą.

A. Br.

Iš Amerikos.

Suvaržo studentų liuosybę.

Louisville, Ky. Augštesniųjų šio miesto mokyklų vyriausybė prašalino 64 studentus ir studentes už tai, kad nenorėjo pasirašyti ant deklaracijos, jog neprigulėsia prie slaptų draugijų. Tarp pavarytųjų yra 29 mergaitės.

Prašalintieji pasisamdė advokatus ir rengiasi per teismą priversti savo perdėtinius priimti juos atgal į mokyklą.

Žmogžudžius pakorė.

Nashville, Nevada. Vietiniame kalėjime pakarta M. Cooką, baltą, ir J. Cossoną, negrą, nuteistuosius mirėiop: pirmutinį už pačios užmušimą, antrąjį už užmušimą mažo vaiko iš Memphis. Žmogžudžiai sutiko mirtį ramiai.

Netikras gyventojų skaitlius.

Washington, D. C. Daugelis miestų rūgoja ant enumeratorių už neteisingą jų gyventojų skaitliu padavimą ir reikalauja, kad išnaudo juos perrokuotų. Tarp rugojančių yra ir Baltimore, Md. Cenzo direktorius Durand bet apreiškė, jog išnaudo jų gyventojų neperrokuos.

Reikalauja miestiskų lombardų.

Milwaukee, Wis. Šio miesto valdžia pasirijus uždėti miestiskus lombardus, kur neturtingi žmonės galėtų už mažą nuošimtį pasiskolinti pinigų ant užstatytų daiktų, nes šiandieninių lombardų savininkai ima negirdėtus procentus. Taip viena bėdina moteriškė, pasiskolinusi \$75.00, jau išmokėjusi \$300 nuošimčiais ir dar vis tebesanti skolinga tuos \$75.00.

Milwaukee prokuroras pagiria tokį užmanymą, bet tvirtina, jog ši teisė privalanti pirma pereiti per valstijos legislaturą.

\$3.000 bausmės daktarui.

New York, N. Y. Augščiausias valstijos teismas pripažino F. Lazarovičienę iš Brooklyno \$3.000 atlyginimo už jos sūnaus mirtį. Vaiką sužeidė tramvajus. Pašaukta daktarą F. Sussmaną. Kadangi vaikas baisiai rėkė ir nesidavė daktarui žaizdų dasilytėti, gydytojas prieš motinos norą, užchloroformavo mažą ligonėlį, nuo ko jis ir pasimirė. Lazarovičienė padavė gydytoją teisman ir išlošė pro-
vą.

Nelaimė kasykloje.

Hillsboro, Ill. Angliakasykloje School Creek Coal Co. pasidarė gazų sprogimas. Eksplozijoje penki mainieriai žuvo ant vietos, o keliolika tapo sunkiai sužeisti, 50 gi išsigelbėjo į laiką. Sako, tuo laiku dirbė kasykloje apie 350 vyrų, bet daugumas jų buvę nepavojingoje vietoje.

Nepaprastas rekordas aviatikoje.

New York, N. Y. Neseniai atsibuvo Belmont parke aviatorių konkursas, kurį laimėjo amerikonas, Ralph Johnstone. Jis sumušė visus pastarųjų laikų rekordus nes pakilo Wrighto sistemos aeroplano net 9,714 pėdų augštytyn ir paskrajojęs valandžiukę, laimingai nusileido.

Vaišino draugus po mirčiai.

New York, N. Y. Ratje Siedenburg, turtingas New Yorko vaizborius, miręs spalio mėnesyje, paliko \$500.00 dvylikai geriausių savo draugų, kad už tuos pinigų su-

valgytų hotelyje gardžią vakarienę ir išsigertų ant jo atminties. Ištikro, turčiai nežino, ką bedarą.

Žibalo trustas teisme.

Jackson, Tenn. Standard Oil Co. perstatytojai Indiana valstijoje patraukti teisman už peržengimą prieštrus-tinių Shermano teisių. Už tokį prasižengimą augščiausia bausmė yra 30.084.000 ir mažiausia — \$1.524.000. Kadangi tardymas dar nepasibaigęs, tai nežinia, ant kiek toji kompanija bus nubausta.

Ar galima mušti pačią?

Washington, D. C. Augščiausias teismas (Supreme Court) turi peržiūrėti bylą ponios Jessie E. Thompson, kuri skundžia savo vyrą, reikalaudama \$10.000 atlyginimo už sumušimą. Žemesnieji teismai nusprendavo, būk vyras ir pati, tai vienas kūnas, taigi galį laikada ir susipešti, o katras drutesnis, tai to ir viršus. Thompsonienė tečiaus tokiais nusprendimais neužsiganėdino ir apeliavo į augščiausį teismą, tikėdamos jį stosiant po nuskriaustosios pu-
sei ir pripažįsiant jai pageidaujamą atlyginimą.

Bankierius eis kalėjiman.

Greenville, S. C. Federališkas pavieta teismas nuteisė Miltoną A. Carlisle'ą, prezidentą Newberry National Bank penkeriems metams kalėjimo Atlantoje, Ga., už bankos fundužo išaikvojimą. Carlisle apeliuosias.

Išmainė automobilių ant baliono.

New York, N. Y. Milijonierius Kornelijus Vanderbilt pirmutinis Amerikos turtuolių išmainė automobilių ant aeroplano ir skrajoja sau padangėse.

Dovanos drašuoliams.

Pittsburg, Pa. Komisija dovanų skirstymui iš Carnegie'o fondo išdalino medalius ir po tūkstantį dolerių pinigais, dvylikai šeimynų, kurių tėvai žuvo St. Paul kasykloje, Cherry, Ill., begelbėdami savo nelaimingus draugus angliakasių, kurių, kaip žinoma, tuo syx žuvo net apie 300. Be to, našlės gaus iš to paties fondo nuo \$20.00 iki \$50.00 mėnesiui pensijos.

-
- Radau, radau kišeniuje!...
 - Ką tokį?
 - Įspėk!
 - Pinigų?
 - Ne.
 - Tai ką tokį?
 - Įspėk!
 - Ar jis didelis ar mažas?
 - Nei didelis nei mažas.
 - Ar jis žalias ar raudonas?
 - Nei žalias nei raudonas.
 - Ar jis kvepia ar smirda?
 - Nei nekvepia nei nesmirdi.
 - Ar jis sunkus ar lengvas?
 - Nei sunkus nei lengvas.
 - Tai pasakyk, kas toks?
 - Skylė.
-

POLITIŠKA PERŽVALGA.

Suvienytosios Valstijos.

Praeitios savaitės rinkimuose laimėjo demokratai. Gubernatoriai išrinkti sekantieji vyrai:

Alabama, Emmett O'Neal (Dem.).

California, Hiram W. Johnson (Rep.).

Colorado, John B. Stephen (Rep.).

Connecticut, Simeon E. Baldwin (Dem.).

Idaho, James H. Hawley (Dem.).

Iowa, B. F. Carroll (Rep.).

Kansas, Walter R. Stubbs (Rep.).

Massachusetts, Eugene N. Foss (Dem.).

Michigan, Chase S. Osborn (Rep.).

Minnesota, Adolph O. Eberhart (Rep.).

Nebraska, Chester H. Aldrich (Rep.).

Nevada, Denver S. Dickerson (Dem.).

New Hampshire, Robert P. Bass (Rep.).

New Jersey, Woodrow Wilson (Dem.).

New York, John A. Dix (Dem.).

North Dakota, John Burke (Dem.).

Ohio, Judson Harmon (Dem.).

Oklahoma, Lee Cruce (Dem.).

Oregon, Jay Bowerman (Rep.).

Pennsylvania, John K. Tener (Rep.).

Rhode Island, Aram J. Pothier (Rep.).

South Carolina, C. L. Blease (Dem.).

South Dakota, Robert S. Vessey (Rep.).

Tennessee, Ben W. Hopper (Rep.).

Texas, O. B. Colquitt (Dem.).

Wisconsin, Francis E. McGovern (Rep.).

Wyoming, Joseph M. Carey (Dem.).

I kongresą pateko 227 demokratai, 163 republikonai ir 1 socialistas. Rezultatai rinkimų į atskirų valstijų legislaturas užtikrina, jog senatan teks daug naujų demokratų, nors diduma senatorių pasiliks republikonai. Atstovu Luzernės distrikto išrinktas diduma 500 balsų C. C. Bowman iš Pittcono, republikonas.

New Yorko gubernatorius Hughes paskirtas į Suv. Valst. augščiausiąjį teismą. Tikima, kad jis taps vyriausioju teisėju.

Prezidentas Taft išplaukė ant šarvuočio "Tennessee" į Panamą ištirti ant vietos kasamą kanalą. Reikia mat jau pradėti rūpintis tokiais reikalais, kaip pav., kiek valdininkų prisieis laikyti prie kanalo, kiek maitinti už perplaukimą kanalu ir t.t.

Meksiko.

Riaušės prieš Ameriką nesiliauja. Praeitą savaitę minia meksikiečių, vedama kelių šimtų studentų, Meksikos mieste sudraskė Amerikos vėlavą, išdaužė sakrovas, kečioliką žmonių apdaužė, o tris užmušė mirtin. Suimta 130 riaušininkų. Paskui riaušės atsikartojo Guadalajoroje, kur studentai su minia iškulė amerikiečių sankrovų langus.

Riausių priežastis — kurstymai kai-kurių dienraščių prieš yankes. Mat pirm kelių savaitių vienam Kansas'o mieste tapo lynčiuotas meksikietis, koks tai Antonio Rodriguez. Riaušės ir buvo protestas prieš tą lynčiavimą.

Portugalija.

Anglija, Prancuzija, Ispanija, Italija ir galop Vokietija pripažino naująją valdžią ir atnaujino diplomatiškus susisėsimus. Reiškia tatau, jog respublika yra atsistojusi ant tvirtų kojų. Tačiau Suv. Valst. dar laukia patvirtinimo žinios, kad keli jezuitai būvė riaušėse užmušti.

Paskutinis burys jezuitų, skaičiuje 50, išplaukė į Hollandiją, kur gaus prieglaudą, nors tas kraštas yra kalvinistų rankose.

Vokietija.

Pas kaizerį atsilankė caras Mykalojus II. Su caru važiavo ir Sazonovas, užsienių dalykų ministeris. Tačiau iš susitikimo didelių pasekmių nelaukiama.

Prancuzija.

Briand pasiliko ministerių pirmininku, nors jam prisiejo apsirinkti sau visus naujus pagalbininkus. Tarp ministerių nėra jau socialistų: Millerand'o ir Viviani'o. Jų vietą užėmė kiti. Mat Briand, kol dar nebuvo vyriausiu ministru, visados kurstė prie visuotino straiko, bet paėmęs valdžios vačeles į savo rankas, sutriuškino kilusį visutinį straiką. Už tatau davė jam pipirų socialistų vadovai, Jaures ir Guesde. Bet parlamente jis vis-gi gavo viršų.

Iš didelių lietu Seina, Mozele ir kitos upės patvyno. Daug nuostolių. Vokietijoje ir-gi potvyniai.

S. L. R. K. A. Reikalai.

ATSISAUKIMAS Į VISUS BALTIMORĖS LIETUVIUS IR LIETUVAITES.

Atminkite, brangūs tautiečiai, kad mūsų mieste atsiliks 26-tas seimas S. L. R.-K. A. Butinai turime visi subrusti visomis savo pajėgomis ir surengti gražų seimą, kad suvažiuavę iš svetimų miestų lietuviai atstovai pasigerėtų mūsų gražia tvarka, kad sugrįžę nemuole jautų užganėdintais ir pilnais gerų minčių apie Baltimorės lietuvius. Šitie dalykai privalo rūpėti visiems Baltimorės lietuviams, nes savo geru pasirodymu galėsime savo vardą pakelti, o apsilėidimu jį nužeminti akyse lietuvių ir kitatautiečių. Jei darbuosimės visi išvien, rašysimės luoskailingiausiai prie Sus., tai apie mūsų pasistatymą seime sužinos netik Amerikos lietuviai; išgirs apie jį Vilnius, Kaunas ir visi Lietuvos pakraščėliai: Bus mūsų garbė, o garbingai organizacijai nauda. Tai-gi ruoškimės prie iškilmes išanksto riskimės į vienybę! Atsiminkime, kad tik vienybėje galybė!

J. K.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

"Draugo" No. 43, S. L. R. K. A. Kasos Stovyje įsiškyverbė klaida: yra pasakyta: "Rugsėjo m. Išeigos "Žv." už organavimą nuo 15—V—08 iki 15—VI—1909 ir kaucija \$456.08. Viso rugsėjo mėnesyje išėjo \$969.88; pas kasierių lieka \$1.639.93". Turi būti: "Žv." už organavimą nuo 15—V iki 15—VI 1909 ir kaucija \$546.84. Rugs. m. išduota \$970.64, pas kasierių lieka \$1.639.17.

K. J. KRUSINSKAS,
S. L. R. K. A. Centro Sek.

DRAUGAS

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centų. Į Europą, Kanadą ir kitur \$3.00.

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

"D R A U G A S"
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"D R A U G A S"

(THE FRIEND)

The Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

REDAKCIJOS PASTABOS

"Lietuva" gina d-rą J. Šliupą nuo mūsų tariamojo užsipuolimo, prikiša mums "prasilenkimą su teisybe", "iškreipinėjimą teisybės" ir "užgauliojimą Šliupo", nors buvome aiškiai pasakę, jog "Draugo" siekiu buvo vien konstatuoti sociologiskąjį faktą.

Nenorime eiti į ginčus, todėl trumpai atkartojame savo nuomonę apie tą vyrą, kurs taip plačiai žinomas iš raštų ir kalbų. Pirmučiausiai, pabriežiame dar sykį, jog Šliupas ne mažiausiai, bet daugiausiai prisidėjo prie "Aušros" nupuolimo. Ne kas kit, tik užgauliojantieji tikėjimą ir bažnyčią raštai Šliupo, kursai teikėsi jais papuošti "Aušros" paskutinius sąsiuvinius, sukėlė prieš tą laikraštį Lietuvos dvasiškiją, kuri juk ir šioje valandoje yra ne bent kokia galybė, o ką besakyti apie **anuos** laikus! Jei ne Šliupo užgauliojimai, "Aušra" gal būtų gyvavusi iki šiol.

"Šliupo istoriškieji raštai yra faktų rinkliava ir šitame mums jo raštų svarbumas" — rašo "Lietuva". Faktų rinkliava!... Faktų — pavelijame sau pridurti — nepatikrintų, neištirtų, vienašališkai apšviestų, arbitrariškai ir nemoksliskai sustatytų... Ir tame originalinės "rinkliavos" svarbumas?... Mūsų nuomone "rinkliava" ateityje teturės (o ir dabar jau teturi) negativiškąjį svarbumą. Vadinasi, ~~šit~~ istorikams prisieis vien išrodinėti Šliupo klaidas: čia šl. klaidingai suprato faktą, čia iškrei-

pė faktą, čia jį kreivai apšvietė, ir t.t. ir t.t. Paimkime kad ir "Lietuvos praeitį, dabartį, ir ateitį". Juk ir istorijos parodija, ne istorija!

"Liet." teikiasi prikišti mums ir nesąžiningumą: bu-tent, rašo jinai, Šliupas, esąs tik sumanęs amžinąją stipendiją, "Lietuvos" gi redakcija ir išleistuvė uždėjusios tai stipendijai Šliupo vardą — o mat "Draugas" ėmęs ir parašęs, kad tai pats Šliupas susimanęs pasistatydinti sau amžiną paminklą. Paaiškiname, jog sunku būtų "Liet." žodžius suprasti kitaip, kaip mes juos supratome.

Apie ateitį, žinoma, sunku spręsti. Bet vis dėlto galima iš regimų faktų šis-tas numanyti. Jeigu, pav., kas skelbia šioje valandoje atgyvenusias savo amžį idėjas, tai toks žmogus ir ateinančiųjų kartų nebus laikomas pagarboje vadinasi neturės įtekmes ateityje. Kas kit sekta. Jeigu toks šarlatanai, kokių buvo Aleksandras Dowie, išgalėjo patraukti prie savęs siaurapročius šimtais ir įsteigti sektą, kuri gyvuoja iki šiol, tai ko stebėtis, jog ir musiskiai sui **generis** siaurapročiai pradėjo glausties po Šliupo vėluva. Dar taip neseniai šitų žodžių rašytojas turėjo progą išgirsti nuo vyro, kurį ypatingai profesija verčia susieiti į artimus santykius su įvairių—įvairiausiai žmonių, — išgirsti, įdomų patėmijimą: jog jis nėra matęs didesnių ignorantų, kaip... "šliuptarniai". Pas juos, girdi, nėra jokios paguodonės nei svetimų nuomonių, nei asmenų; nėra draugiškumo, linksmumo: visur, girdi, pavydas, kerštingumas, dantų sukandimas,ėjimas išvien ne bendruose visų, bet tik savuose reikaluose... Vis tai sektantizmo dėmės — tokio sektantizmo, kursai visuomenei nėra pageidaujamas. "Šliuptarnių" arba "šliupinių" sekta pasiliks pačiam Šliupui numirus, pasiliks istorijoje, kaip pasiliko šimtai kitokių sektantų — tik su tuo skirtumu, jog kitų sektų įsteigėjai turėjo omyje ir darė kaikuomet gera savo pasekėjams, bet Kurėjų-Kurėjas savo pasekėjų nepakėlė nei doriškai, nei protiškai nei net medžiagiškai. Paga-mino "susipratusių" ignorantų gaują. Kokios rąšies tie ignorantai yra, gali atsakyti kad ir p. Didvyrio straipsnelis: "Kaip aš mėginau tapti garbingu vyru", tilpusis tame pačiame "Lietuvos" numeryje.

Čenstokavos vienuolyne pasidarė ne bent koks skandalas. Vienas paulinas užmušė savo brolių ir, įkišęs lavoną į sofą, įmetė į tvenkinį; paskui pabėgo su brolio pačia. Prieš tat atsiliko didelė vagystė prie stebuklingojo Dievo Motinos paveikslo. Spėjama, kad užmušimas turėjo susirišimą su vagyste. Dabar eina tardymas. Į reikalą įsikišo ir svietiškoji ir dvasiškoji vyriausybė. Lenkų, o paskui juos ir lietuvių laikraščiuose pilna sensacijinių žinių. Mes, laukdami nagrinėjimo pabaigos, iki šiol tylėjome, už ką "Kel." (No. 44) prikišo mums, buk tokius "darbelius" norime užslėpti.

Ne, negeras darbas nereikia slėpti; už jį reikia nubauti prasikaltėlių. Mums rodosi, jog tardymai atidengs nemažai ištvirkimo Čenstokavos vienuolyne, jog kaltininkai taps atsakomai nubauti, ir viskas pasibaigs tuo, kad nešvarumai bus išvalyti, o garsus lenkų istorijoje vienuolynas vėl pasiliks tik "Skaisčiu Kalnu".

Faktas visados pasiliks faktų; jo nei užslėpti nei už-

ginti negalima. Bet kas kita skandalas. Skandališkų žinių skelbimas neneša niekam naudos, o kiek užkenkia dorai! Atsimename dar taip neseniai Harry'o Thaw'o skandališką bylą. Juk tuomet Suv. Valstijų valdžia pagrasė kaikuriems dienraščiams, jog nesiuntinės krasa tų numerių, kuriuose bus aprašyti paties Thaw'o, White'o ir Evelinos Nesbit'utės purvai! Europos dienraščiai tuomet piktinosi iš Amerikos laikraštijos užtat, kad aprašinėjo su visomis smulkmenomis dalyką, kurį galima buvo aprašyti trumpais žodžiais: vienas ištvirtėlis nušovė kitą ištvirtėlį už ištvirtėliu moterį, ir galvažudys bando ištrukti nuo elektrikinės kreslės...

"Draugas" nemėgsta skandalų. Nors skandalų pilna ir S. L. A., ir L. S. S. A., ir "Atlas Traders Association'e" ir pačiame "Keleivijoje" ("Kel." juk patrauktas teisman už melagingos žinios padavimą!), tačiau sensacijų skelbti nesiskubiname. Prisilaikydami devizos: "lai kiekvienas pats išsišluoja šiukšles iš savo prieangio", rašome apie skandalus tik tuomet, kad esame priversti tatau padaryti. Nei "Keleivio", nei "Kovos" nei kokios įstaigos, organizacijos ar tai asmens skandalų nenorime slėpti, bet skandalų skelbimą laikome nešvarių darbu — todėl... na, jį tat atsakys pats skaitytojas.

Tame pačiame "Keleivio" numeryje pilna sensacijų. Tarp sensacijinių straipsnių žymokę vietą ima: "Kaip chemikas sutvėrė žmogų". Raštelis paimtas iš "Boston American'o", W. R. Hearst'o organo. Toji viena aplinkybė, jog straipsnelis paimtas iš "geltonojo" dienraščio, atima jam visiškai moksliską svarbą. Jam pritinkamesnė vieta būtų buvusi "Juokų" skyriuje, ypač kad pats vertėjas pripažįsta, jog prof. Herrera, kursai

"sudėjo visus tveriančius žmogaus gemalą elementus... * * * ir galų gale, su didele elektrine srove... gavo formą, primenančią žmogaus gemalą"

tas pats Herrera stovi ant vieno laipsnio su d-r'u Cook'u, kursai, kaip žinoma, atrado... "žemgalį".

Ar negeriau būtų buvę išaugšto paaikškinti, kad ir šitokioje formoje: "Skaitytojau, atsimink, jog toliau bus prirašyta nonsensų, iš kurių galėsi juokties kiek tik norėsi..."

Ar-gi nebūtų geriau buvę?

Nėra juokingesnio daikto, kaip išgirsti neva "tikras" žinias nuo tokių žmonių, kurie interesuojasi koku nors dalyku, bet jo neapkenčia ir visai nebando jo ištirti. Atsimename, kaip koks tai Vaškevičius pranešė "Tėvynėje" apie A. Bieliauską, kurį būk Tėvas Kazimieras išvaręs savo pamokslais iš proto. Bieliauskas buk atidavęs 1000 dol. Kapucinui ir t.t. Šita neteisinga žinia buvo atkartota net Europos laikraščiuose. Faktai-gi rodo, jog "Tėvynės" korespondentas Tėvui Kazimierui laikant misijas visai nebuvo Pittstone, jog Bieliausko nėra matęs akyse, jog: "ką rašiau, tai tik girdėjau nuo žmonių" (toks jo išsiteisinimas), ir dar-gi kas: — pasirodė, jog Bieliauskas jokių tūkstančių dolerių niekados neturėjo. Juk, nuvežus Biel. į bepročių namus, buvo ieškota jo pinigai ir tapo ištirta, kad B. turėjo pirm ketverių metų bankoje du šimtu su

viršum dolerių, bet pinigus buvo išsiėmęs tais pačiais metais. Kaip-gi misijonorius galėjo išgauti tūkstantį dolerių iš žmogaus, kursai misijos laiku pinigų visai neturėjo!

Dabar, kuomet teismas, prisitaikydamas prie didumos parapijiečių noro, liepė Serantono lietuvių bažnyčiai atiduoti vyskupo Hebano globon, "V. L." (No. 44) atkartoja "D. V." ir "Liet." zaunas. Tarp tų zaunų yra toks skirtumas, kad "D. V." meluoja, buk "vyskupo agitatorius kelis syk važinėjęs į Minersville, kalbindamas lietuvius į Serantoną ant klastingų balsavimų, o iš Forest City nuvežta buvę į Serantoną net keli karai, prikišti "balsuotojų", — o "Lietuvos" korespondentas pasako tiesą, rašydamas, jog bažnyčia "dar tebėra parapijų rankose", tik tą tiesą iškreipia taip, kad "V. L." prisiėina pavadinti parapijiečius vyskupo priešais, nebeturintais valios ant bažnyčios.

Taip, Serantono lietuvių bažnyčia — kaip ir visos katalikų bažnyčios — buvo, yra ir bus parapijos nuosavybė, bet vyskupo priešai neturės ant jos valios. Be reikalo "D. V." skelbė, buk minėtame mitinge dalyvavo atvažiuosieji iš kitur lietuviai. Tame mitinge kalbėjo ir balsavo vien Serantono šv. Juozapo parapijos sąvariai. Jeigu tada vyskupo priešų pasirodė mažai, tai tam nekalti Minersvillės, Forest City arba kitur gyvenantieji lietuviai, nes jų tą vakarą tenai nebuvo. Į salę įleista vien parapijiečiai — ir jie patys nutarė savo bendrąjį reikalą be jokios pagalbos išpašalio. Teisme toji tiesa išėjo aiškiai. Ko daugiau norėti?

Grįžtant-gi prie "Lietuvos" korespondento raštelio, nebus pro šalį pasakyti, jog tikru katalikiškųjų parapijų valdytoju yra diecezijos vyskupas, ne "trosčiai" ar kitaip kaip juos pavadinus. Jeigu žmonės suprastų, jog bažnyčia visados yra parapijos nuosavybė, nepaisant į tat, kaip jį-nai yra užrašyta, tai nešvarių barnių ir taisyinių už užrašą nebūtų.

Vilniaus "Viltyje" (No. 118) tilpo žinutė iš Maskvos apie tenykščių lietuvių studentų susirinkimą. Tasai susirinkimas tuo žingeidingas, kad tapo sušauktas daugiausiai tam, idant pakėlus priešingumą Pr. Dovydaičio straipsniui "Problema apie Kristų", tilpusiam paskutiniuose "Draugijos" numeriuose. Priešai straipsnį kalbėjo du studentai. Vienas prirodinėjo "gražiai, moksliskai, tik neaiškiai", buk krikščionystės filozofija nebuvo nauja, buk ji buvo "organiškas produktas dvasios stovio tuolaikinių žmonių", o kitas apskelbė, kad "krikščionystė visuomet taikėsi ir taikosi prie aplinkybių." Taip tatau Maskvos studentų nuomone, krikščionystė, neturi pradžios Dievyje (vadinasi, nėra apreiškta iš dangaus tikėjimu), tik vat pirm devyniolikos šimtų metų žmonių dvasios stovis buvo toks, kad iš jo ėmė ir išdygo krikščionystė, o je tas "organiškas produktas" užsiliko ikišiol, tai tik dėlto, kad "produktas" mokėjo ir moka taikyties prie aplinkybių. Kaip tai lengva maskviečiams atlikti, atsiprašant kriukį. Pavadinai sau tokį svarbų žmonijos gyvenime veiksnį, koku yra krikščionių tikėjimas, augštai—skambėčiu "organišku produktu" — ir pabaigta: dalykas, apie kurį laužė galvas Origenes, Augustinas, Akvinietis,

Bonaventura ir kiti proto milžinai, pavirto niekais, apie kuriuos daryti tardymus vistiek, ką tapti atžagareivių, būti nemokėla, trukdyti dvasios progresą. Kaip tai lengva Maskvos studentams tapti mokslo vyrais, ir "moksliškai" varyti debatus. Profanams nesuprantami žodžiai ir drąsus tvirtinimai pas juos užvaduoja faktus ir prirodymus. Vis dar jie žiuri pro marksizmo akinius.

Pastarieji rinkimai Suv. Valstijose parodė, jog žmonės nėra užganėdinti iš dabartinės valdžios. Šalis, kuri ilgus metus buvo republikonų rankose, staiga pateko demokratams. Juk ateinančiame kongrese bus 30 demokratų daugiau, nekaip republikonų. Kongresan pirmutinį sykį atsīsės ir vienas socialistas. Bus tai žinomas Milwaukee's "bosas" Viktoras L. Berger. Tokiose didelėse ir įtekinčiose valstijose, kaip New York, New Jersey, Massachusetts, Ohio, Main, Connecticut, gubernatoriais ir kitokiais viršininkais išrinkti demokratai. Didelis tai ženklas. Reiškia jisai, kad—

(1) Prezidentui Taftui sunku bus pervaryti kokį nors savąjį sumanymą;

(2) Net progresyviški republikonai, vadovaujant populiariškam Roosevelt'ui, neįstengė atgaivinti žmonėse užsitikėjimo republikonų partijai;

(3) Kongresą nustos valdęs nekenčiamas "dėdė" Cannon;

(4) Ateinančiu Suv. Valst. prezidentu galės labai lengvai tapti demokratas.

Bet ne šie dar guli visas svarbumas. Prisimenu mums Upton'o Sinclair'o pranašavimas. Štai jisai išleistoje pirm poros metų knigoje rašė, kad netrukus Milwaukee pateks į socialistų rankas (pranašavimas įvyko), 1912 m. prezidentu taps išrinktas W. R. Hearst, o paskui jau prasidės socialistų vežimas. Ar kiti Sinclair'o pranašavimai įvyks, šitoje valandoje niekas negali žinoti, bet vis dėlto galima daryti spėjimus. Štai, pav., galima sakyti, kad jeigu demokratai, kurie šįmet gavo viršų, užvils rinkėjų norus, tuomet rinkėjai nusigręš nuo vylingos partijos — ir kelias taps atviras socialistams. Kaip žinoma, Milwaukee's miestą socialistai valdo dorai, sąžiningai. Tenai socialistai gavo viršų dėlto, kad žmonėms buvo nusibodęs netikslus republikonų ir demokratų valdymas. Jie tiesiog ieškojo sau geros, teisingos ir sąžiningos vyriausybės. Ir gavo ją. Ar gi to paties negalima pasakyti apie visas Suv. Valstijas? Žmonėms nusibodo republikonų vežimas, jie išsirinko savo valdovais demokratų. Bet ar demokratai užganėdys žmones? Jei ne — tai juk ir dabar piliečiai, bėgdami šalin nuo visokių "bossizmo", "cannonizmo", ir t.t., tveria visokias naujas partijas: "Independence League", "Keystone Party" ir kitokias! Bet kas užtikrins, kad ateityje, bebėgdami nuo "izmo", neprisiplaks prie kito "izmo", vadinamo socializmu? Tokiame atvejuje žmonės apsirinktų sau socialistų vyriausybę ne dėlto, kad išpažintų socialistų mokslą, bet dėlto, kad norėtų švarios administracijos.

Tai gi demokratams, kurių šioje valandoje yra viršus, norint užlaikyti savo prestižą nelytėtu, reikia išpildyti savo prižadus, reikia parodyti, jog jiems ištisų rūpi

prasto žmogaus (sulygink Bryan'o: "commoner'į") gerovę, reikia taip pasielgti, kad tas prastas žmogus pajustų, jog jam ištisų lengviau, geriau ir smagiau po naują valdžią. O republikonams, norint sugrąžinti savąjį prestižą, reikia atitaisyti klaidas, kurios buvo padarytos tais ilgais viešpatavimo metais. Jiems nereikia tapti demagogais (kaip tai bandė daryti Roosevelt), jiems užtenka parodyti darbus, jog praktikoje pripažįsta tą tiesą, kurią dar viduramžių teologai yra išreiškę žodžiais: "bonum commune est prius bono privato" (lietuviškai: privatinė gerovė turi nusileisti prieš visuomenės gerovę).

Tai tiek šiuo tarpu.

ATSKAITA IŠRINKIMO AUKŲ "VADOVELIAMS" IR "FONDUI".

Konkursai. Sistematiškas garsinimas konkurso Vadoveliams rašyti buvo sumanytas pradžioje 1905 m.

1. Pirmos Skaitymų knygos konkursui pinigų, 100 dol., sudėjo kunigai — J. Žilinskas, M. Pėža, Jusaitis ir Žebrys.

2. Antros skaitymų knygos konkursui pinigų sudėjo Lawrence'o lietuviai, teipgi sumoj 100 dol.

3. Trečios Skaitymų knygos (Christomati-os) dalį (100 rubl.) sudėjo Brocktono lietuviai, pasiuntė per kun. Pėžą.

4. Geografijos (visuotinos ir Lietuvos) pilną konkursą, 100 dol. pagarsino teippat Brocktono lietuviai.

5. Lietuvos Istorijos konkursui vėl Brocktono lietuviai pasiuntė rb. 157, 86 kap.

6. Aritmetikos konkursui Worcesterio lietuviai surinko 75 dolerius.

7. Gramatikos parašimui konkursą pagarsino Bostono lietuviai. Pinigų sudėjo 100 rb.

Dapildymui trūkstamųjų konkursams pinigų ir teip pradinio mokslo reikalams, žiemą 1905-6 metuose, Brooklyn, N. Y., surinkta 107 doleriai. Pinigus tuos kun. Varnagiris pasiuntė konkursų kasieriui p. Tam. Žilinskui, sumoje 215 rb., 50 kap.

Komitetas ir Teisėjai. Kad konkursų reikalai geriausiu būdu Europoje buvo aprinktas "Konkursų Komitetas", į kurį įėjo: p. Tamas Žilinskis, kaip amerikiečių atstovas, kun. Tumas, ponis Fel. Bartkevičienė ir p. Ona Pleirytė-Puidienė. Kasieriui liko p. Tam. Žilinskis, Kaune.

Laikė pirmojo Mokslo Draugijos susivaižiavimo buvo aprinktas ir komitetas teisėjų konkursams spręsti. Į tą komitetą įėjo p.p.—Tam. Žilinskis, kun. Tumas, J. Jablonskis, Ant. Kasakaitis, Juoz. Vokietaitis ir Seinų mokytojas Grabauskas.

Laimėti Konkursai. Konkursų komitetui buvo prisiųstas diktokas skaitlius rankraščių. 17 iki 19 balandžio 1908 m., konkursų teisėjai susivaižiavo Vilniuje ir pripažino premijas už sekančius prisiųstus konkursams veikalus.

1. Ksav. Vanagėliui už "Dovanėlę, arba "Pirmą Skaitymo knygą", pusę premijos.

2. Lud. Laumianskiui už parašymą "Žiupsnelio" arba "Antros skaitymų knygos", pusę premijos.

3. Pr. Daugirdai pilną premiją už "Aritmetiką".

4. J. Gabriui pusę premijos už "Geografiją".

5. J. Tubeliui pusę premijos už "Geografijos" vertimą.

Fondas Vadovėliams leisti. Sumanytas "Fondas" ir pradėta aukas rinkti 1908 ir 1909 m. prie progos atminimo 40-ties metų ir pradžios lietuvių Amerikon imigracijos. Kasieriumi fond. aprinktas p. P. Čaplikas. Viso fondui surinkta 1615 dolerių. Iš tų pinigų 950 dol. paskolinta p. Gabriui "Geografijos" leidimui. Atskaičius kitus kaštus ir išlaidas, kasoje pasiliko da 289 dol. 36 cen., kurie tai pinigai tapo priduoti Mokslo Draugijai, kuri 1910 metuose paėmė "Fondo" kasą po savo globa.

Atskaita iš surinktų pinigų. Aukos sudėtos vadovėlių konkursams ir pinigai fondo vadovėliams leisti, suvesti į vieną tabelą, išsina taip.

Kasieriui p. Tamui Žilinskiui, Kaune, prisiūsta:

Kun. J. Žilinskis 1908 m. prisiuntė premiją	rh. kp.
1-os Skait. knygos, 100 dolerių,	194.33
Kun. J. Žilinskis 1908 m. premiją II-os Skait. knygos	194.33
Broektoniečiai 1908 m. Geografijos konkursui	194.33
Broektoniečiai 1908 m. Liet. Istor. konkursui,	57.86
Broektoniečiai 1910 m. Liet. Istor. konkursui,	100.00
Iš Broekton 1908 m. kn. Pėža (Christomatijai)	100.00
Iš Bostono 1908 m. Gramatikos konk. kun. J. Žilinskis (dalį)	25.00
Kun. J. Žilinskis reikalams konkursų paaukavo	25.00
Brooklyne surinktus 107 dol. prisiuntė kun. Varnagiris	205.50
Norwoode Fondui surinktus	26.48
p. Tam. Žilinskis pridėjo procentų už laikomus pinigus	15.00

Labu p. T. Žilinskiui prisiuntė rub. 1137.83

Kasierius p. Tam. Žilinskis išmokėjo:

Ksav. Vanagėliui konkur. už I-ą Skait. knygą	97.16
Lud. Laumianskiui už II-os Skait. knygą	97.16
Pr. Daugirdai už Aritmetiką (pilną premiją)	194.33
J. Gabriui už Geografiją	97.16
J. Tubeliui už vertimą Geografijos	97.16
Visoki reikalai ir išlaidos 1907 metų	25.00
Kelionė konkursų sprendėjams į Kauną	25.00
Išlaidos ir kelionės kasieriaus	23.44

Labu kasierius Tam. Žilinskis išmokėjo, rb. 656.41

Viso labo pas kasierių Tam. Žilinskį buvo įeigos 1137.83

Pas kasierių Tamą Žilinską pasiliko, rb. 481.42

Pas dabartinį kasierių p. K. Vileišį "Vadovėlių" ir "fondo" pinigų yra:

Pinigai perduoti buvusio kasieriaus p. T. Žilinskio	481.42
Kun. J. Žilinskis pridavė likusius 75 rb. Gramatikos konkursui	75.00
Kun. J. Žilinskis pridavė Worcesterio auką Aritmetikos konkursui, 75 dol., rb.	140.39
P. Čaplikas prisiuntė "Fondo" pinigus	556.58

Viso pas p. A. Vileišį, dabartinį kasierių, yra, rb. 1253.39

Skolingi Fondui pasilieka:

Sus. Liet. R.-K. Amerikoje dol. 302.25 cen. 576.99

Sus. Liet. Am. 100 dol. rb. 194.33

Palangos Juzės Draugija, Newark, N. J. 5 dol. 9.65

P. Gabris, jei skaitysime pasiūstus Union City 60 dol. ir 950 dol. 1962.73

Viso Fondui skolingi, rub. 2743.70

Ir taip:

Fondo kasoje yra pinigų 1253.39

Fondui skolos išneša 2743.70

Labu Fondas Vadov. leisti turi turto Rub. 3997.09 kp.

Tie 3997.09 kp. tegul bus pamatu, ant kurio ir ateityje remsime mūsų mokykloms vadovėlių rašymą, gerinimą ir leidimą.

Baigdamas šią atskaitą turiu ištarti kuokarščiausią padėką draugams šiame darbe. Ką užsiėmė rinkimu aukų, liet. laikraščiams, ką gelbėjo išsiskirti naudingumą vaikalo, draugijoms, kurios padėjo surengti prakalbas, kalbėtojams, bet širdingų širdingiausiai dėkavoja lietuviškai Amerikos visuomenei, kuri pasitikėdama ant mūsų, ant rinkėjų, taip gausiai ir taip noriai dėjo pamatinį akmenį mūsų pradinę lietuviškai mokyklai.

Kun. Jonas Žilinskis.

KODEL NEINI IŠPAŽINTIES?

Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. Dr.

vertė kun. V. D.

(Tąsa).

Jie džiaugiasi, kuomet avelės jieško pas juos maisto. Ir kuom gi esame mes kunigai? Kristaus žvejais. Jei maža žuvytė užsikabys ant meškerės, nelabai tuo džiaugiasi žvejys, nes menka nauda. Paprastai, nukabinęs, paleidžia ją atgal į vandenį, kad paūgėtų. Bet jei didelę lydį pasiseka sugauti, žvejys nesitveria iš džiaugsmo. Atsargiai ją ištraukia ir nukabina, linksmi ją apžiūri, nes žino, kad nemenkai pelnys. Menkos žuvytės, maži nusidėjėliai, tankiai artinasi prie klausyklos. Nuodėmkla isis juos išrišinėja ir paleidinėja, ydant augtų Dievo garbei ir žmonių naudai. Gerai ir tai, bet kunigas da nesuvisai pakakintas. Ateina didelė lydis — nusidėjėlis, ką per keletą arba ir kelioliką metų murdėsi nedorybių dumble, — tai rodo džiaugsmas nuodėmklausui! O kad tai daugiau ir tankiau tokių!

Nikodėmas: Aš pats nekartą rengiausi eiti išpažinties, bet mane draugai sulaikė, s. kydami, kad Amerikoje už išpažintį reikią užsimokėti. Šis darbu buvo sunku, negalėjau gauti, o be pinigų bijojau eiti prie kunigo.

Misijonorius: Tą patį užmetinėjo man kartą Amerikoje vienas tautietis, žmogus neva apsišvietęs, bet laisvų, nekatalikiškų sąžinių, kaip sakoma — "pirmeivis". Kantariai išklausiau jo ilgų nusiskundimų ant kunigų, ne dėlto, kad jam būčiau pritaręs, bet dėlto, ydant patyrus, kas jam rūpi? — "Kiek tamista užsimokėjai už išpažintį?" — klausiu jo, kaip visą tulžį jau išliejo. — "Nu-gi... aš nieko neužsimokėjau" — atsako. — "Tai tamistą už dyką kunigas išklausė?" — "Ir tai ne"... teisinasi sumišęs. Buvo matyti, kad da lyg ką turėjo ant liežuvio galo, bet drovėjosi pasisakyti. Prispirtas tečiaus prie sienos ta-

rė, mikčiodamas: "Man, kunige, čia Amerikoje nesinori eiti išpažinties, nes čia kunigai sakramentus pardavinėja". — "O iš kur tamista apie tai žinai?" — klausiu jo — jei nuo jų nieko neperki?" — "Teip visi kalba" — teisinosi ponaitis. Ir kas-gi buvo tie "visi"? Išvardino porą laisvamanių ir lengvadūšių, panašių jam, kurie nuo išpažinties šalinosi, lyg velnias nuo švento vandens; o šv. Mišių klausymą nedėldieniais laikė per laiko gaišinimą, nors didesnę dienos dalį ir per naktis trindavosi po karčiamas ir alines. Jogiai vienok šį užmetinėjimą tankiau nugirzdavau, todėl pradėjau aš sąžiningai tyrinėti: ar-gi tai tiesa, kad Amerikoje reikia už išpažintį užsimokėti? Tyrinėti nebuvo jau teip sunku, nes misijonoriaudamas per dešimt metų Amerikoje, atsilankiau kuone kiekviename mūsų kolonijų kampelyje, o kai-kur ir po kelis kartus. Ir kas gero ir kas blogo noroms nenoroms viskas teko pamatyti. Tečiaus niekur nepatėmijau šitame atžvilgyje jokios dėmės ant Amerikos dvasiškijos. Kunigai nei cento neima už išpažintį. Da-gi daugelyje diecezijų neleistą jiems po didelę bausmę priimdinėti intencijų šv. Mišioms **klausykloje**, nors penitentas iš geros valios siūlytų. Augštesnėji valdžia išleido tą įsaką tam, kad prašalinus net įtaizdinėjimo šešėlį, būk už išpažintį reikalaujama kokio nors atlyginimo. Bet kas man ypač metėsi į akis? Kad to biauraus šmeižimo prisileidžia ypatingai tie, ką šnairai žiuri į kunigus ir į išpažintį. O kas aršiausia, kad žmonės, sugrįžę į savo gimtinę kraštą, parsineša tāsias pačias klaidingas žinias ir platina jāsias tarp savųjų neteisingai parodydami Amerikos dvasiškiją.

Nikodėmas: O tečiaus kunigai prieš išpažintį **klausinėja žmonių: ar priguli į parapiją ir ar moka ką bažnyčiai?**

Misijonorius: Tai suvis kitas dalykas. Nemaišyk į krūvą dviejų suvis skirtingų klausimų. Kas kita yra už išpažintį užmokestis, kurio niekas nereikalauja ir neturi teisės josios reikalanti, o kas kita vėl bažnytinės mokestis, kurios yra kiekvieno parapijiečio privalumu ir nuo kurių nė vienas be tam tikros priežasties negali atsisakinėti. Ta nemaloni priedermė — rinkti bažnytinės mokestis, teko Amerikos kunigams — ne tik lenkiškiems, bet (ir lietuviškiems. Vert.) ir visiems kitiems. Nėra kito kelio. Tokis jų padėjimas. Iš to blogi žmonės, nepažindami vietinių santykių, ėmė šmeižti juos, įteizdinėdami, būk parduodą išpažintį. Kas žiuri į šios šalies papročius ir įvedimus pagal senosios tėvynės papročius, tas ir pats klysta ir kitus klaidina. Didelis yra skirtumas, kurio nereikia pamiršti, o ypač jis reikia suprasti.

Toliaus bus.

GERA PROGA.

nusipirkti bučeriaus tulšes. Visai dar naujos ir labai pigiai. Ateikite pažiūrėti po šiuo adresu:
Mykolas Pawiak, 432 S Sherman St., Wilkes-Barre, Pa.

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Mēs išdirbame ir reikalaujančiams pasiūnėjam porą ant pažiūros.

Kaina 50c. tuzinas.

Mrs. A. Smailienė, 2737 E. Pacific St., Philadelphia, Pa.

"PAIN - EXPELLER."

Dr. Richter'o galinga išlaikinė gyduolė privalo būti kiekvienos šeimos vaistų šėputėje.

Prašalina skaudėjamą reumatizmo, padagros, strėnų diegimą, strėndieglį ir neuralgią. Greit išgydo sunėrimų ir auskulių štyvumą. Puikus nuo išsukimų, šlubavimo ir pasižeidimų. Skubiai gydo persišaldymą, infleuzą, gerklės skaudėjamą, sunkumą ant kruties ir nedaleidžia plaučių uždegimą. Gelbsti nuo galvos ir dantų skaudėjimo.

SERGEKIS PADIRBIMŲ.

Tikras Pain-Expeller tankiai buvo pamėgdžiotas. Atidžiai apžiūrėk pakelį ir tēmyk ar jis taip išrodo, kaip ant paveikslo. Jei skirtusi nuo čion parodyto, tai gaunate ruduotą vaistą. Visi vaistininkai Suv. Valst. parduoda Pain Expeller po 25c. ir 50c. bonkutė.

Padirbtas per

F. Ad. Richter & Co.,
25 Pearl St., New York, N. Y.

P. S. Jeigu Jūsų sveikata labai nupuolus, bandyk Dr. Richter'o Ferrolą, garsų geležies vaistą, 75c. ir Dr. Richter'o "Tablet" Lozenges, 50c.

Mūsų knygutę apie Anchor vaistus gali gauti kiekvienas "Draugo" skaitytojas uždyką. Tik prisiųskite savo adresą.

UNION TICKET AGENCY.

Semlausia Lietuviszka Banka Scrantone ir Visoje Aplinkineje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausio Linių.

Siunčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir ir Lietuvos teismuose.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak. Nedėlioje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave.,

Scranton, Pa.

Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškų knygų visokiose kalbose.

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paausuoti ir k toki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadina-mų "Accuratus" laikrodėlių tiktai už \$5.75 žėdną. Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi likštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražus laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai mūsų pasiūlymas: Mēs nusiūsim šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už \$5.75 ir ekspreso kaštus-dėl peržiūrėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. Mēs riskuojame viską. Auksinis

grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, IL.

**Priprask, ligai užpuolus, imti šeimyniškus
Severos vaistus.**

VIENA GYDUOLE NAMIEJE.

Retai atsitinka, kad į parą laiko nors vienas šeimynos narys
nereikala būtų kokių vaistų.

žaidoms,
votims,
išsisukimui,
sutinimui,
neuralgijai,

reumatizmui,
pulėjimui,
išbėrimui,
štyvumui,
skaudėjimai krutinėj,

susidaužimui,
raumenų skaudėjimui,
uždegimui,
nusišaldymui,
kryžiaus skaudėjimui.

arba nuo kitokių negalėjimų, kuriuos galėtumėm dar išvardinti.
Jeigu tik vieną vaistą namie laikai, tai juomi privalo būti

Severos Aliejus Sv. Gothardo.

Yra tai puikus linimentas, kuris užganėdino ir užganėdina tūks-
tančius ligonių, kasdien jį vartojusių. **Kaina 50c.**

“Severos Aliejus šv. Gothardo yra geriausiu vaistu nuo paprastų
ligų ir priepolingų susižidimų”, — rašo p. J. Palieczny iš Kewa-
nee, Ill. — “Apsaugoja nuo daugelio skaudėjimų ir žymių iškaš-
čių.”

Severos vaistai parsiduoda aptiekose beveik visur. Persitikrink gaunąs gerus. Jeigu nebūtų
arti vaistinyčios, rašyk pas mus, o mes patarsime tau, kaip vaistus gauti.

Nuo

Žiemos kosulio,
Smarkaus kosulio,
Sauso kosulio,
Koklušinio kosulio,
Gerklės sakudėjimo
ir kitokių negalėjimų
plaučių ir gerklės
imk

Severos Balsamą Plaučiams.

Kaina 25c. ir 50 centų.

Nuo

Išbalimo,
Silpno virinimo,
Fyziško silpnumo,
Užkietėjimo,
Geltonligės,
Tulžiavimo,
Neveikiantios tulžies
ir galvos skaudėjimo
imk

Severos Gyvasties Balsamas.

Kaina 50c.

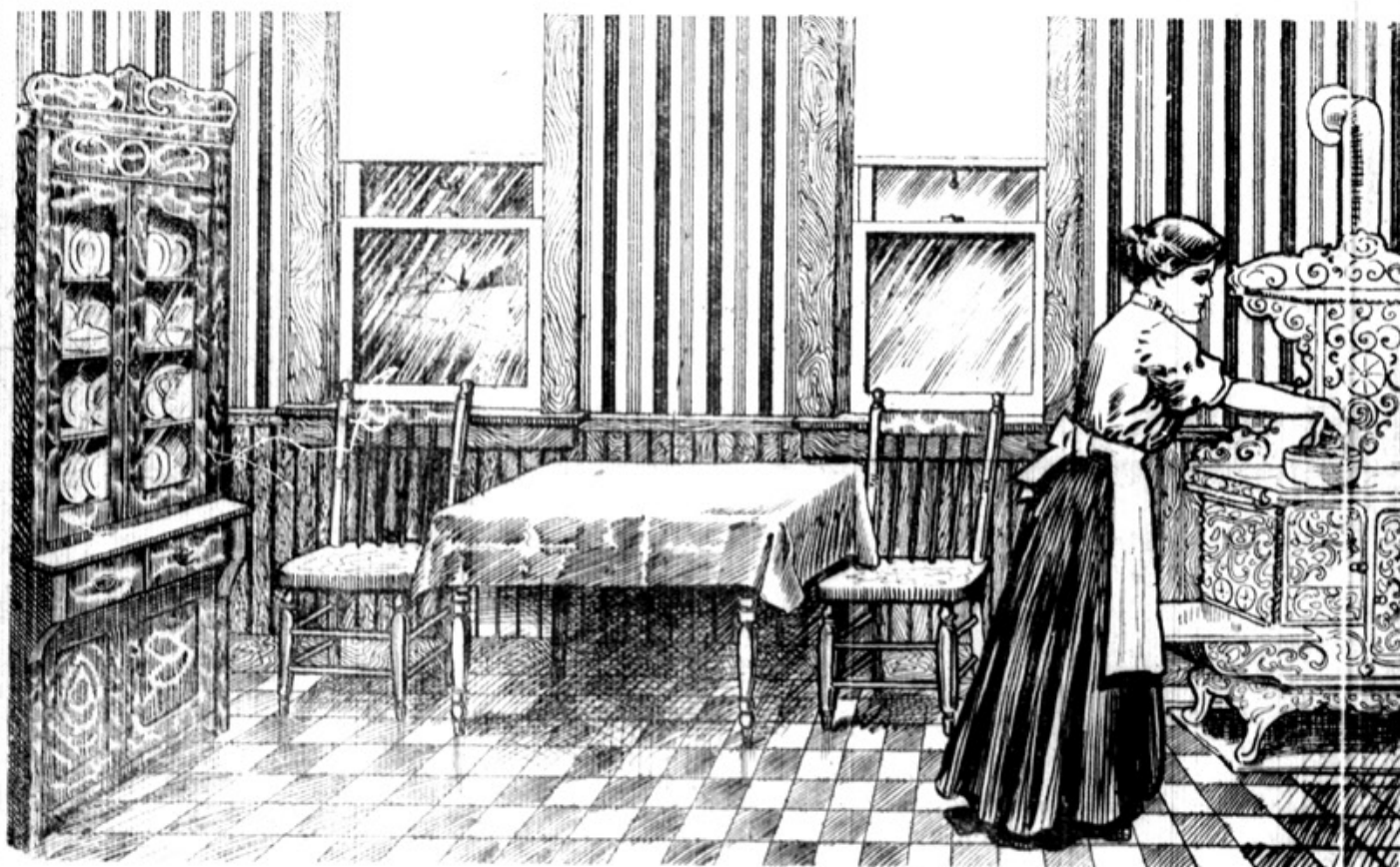
Daktaro patarimai dykai.

W. F. SEVERA Co.

**CEDAR RAPIDS
IOWA**

Didele Benesch & Sons Krautuve,

Bennett Building, Public Square, Wilkes-Barre, Pa.

GERI NAMINIAI RAKANDAI UŽ MAŽĄ PREKĖ.

Reikalingi daiktai už labai žemas kainas.

DUODAME ANT KREDITO; GALITE MOKĖTI DALIMIS, DAIKTUS NAUDODAMI.

ISLYGOS:

\$10.00 vertės 25c. savaitėi.
\$25.00 vertės 50c. savaitėi.
\$35.00 vertės 75c. savaitėi.
\$50.00 vertės \$1.00 savaitėi.
\$75.00 vertės \$1.25 savaitėi.
\$100. vertės \$1.50 savaitėi.

Gražus Mission laikrodis dykai su kiekvienu
pirkiniu už \$15.00 ar daugiau.

Pečius šildymui nuo \$8.50 ir augščiau.
Pečius virtuvei nuo \$25.00 ir augščiau.
(Viėdras anglams ir spatukas dykai)

Virtuvės kresės nuo 59c. augščiau
\$12.00 virtuvei šėpa už \$7.00.
Misinginės lovos net už \$8.75.
Geležinės lovos net už 98c.
Miegamam kambariui įrengimai už \$6.50.
\$3.00 portieros už \$1.98.

DIDELE NAMU KRAUTUVE BENESCH,

Bennett Building,

32--34 Public Square,

Wilkes-Barre, Pa.

Specijališkos kainos ant Thanksgivingnday.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.
KAZYS VASKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.
KAZYS J. KRUSINSKAS, sekretorius,
457—17th St., Brooklyn, N. Y.
ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.
Kasos globėjai:
JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.
KUN. V. VIZGIRDA, knygus,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas.
P. O., Forest City, Pa.

Office New Telephone 37.

Residence 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS,

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba
pirkti namus lai kreipiasi.

Swalm Hardware Co.,

21 NORTH MAIN ST.,

POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos
plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

JAU ARTINASI RUDUO

kiekvienas privalo nusipirkti

NAUJĄ SIUTĄ.

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos
kiekvienas, kurs nori gražiai pasirediti. Mane vi-
si gerai pažįsta, kadangi mano krautuvėje kiek-
vienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie
skaitysite šį pagarsinimą, ateikite persitikrinti,
o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir
žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtų
pasirinkti siuto pagal savo skonį mano krautuvėje.

Tik ateikite.

Louis Rosenthal,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,

SOUTH MAIN ST.,

Wilkes-Barre, Pa.

BUK
VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru.
Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal
atgauti vyriškumą, isigydyti nuo užnuodijimo krauja
arbasypili, nubiegima sieklos, patrotitu styprbe, pučkus
ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu
styprbe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, ruma-
tizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas,
strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava
namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jus
kentat ir kaip galeit galutinai isigydyti. Knyga ta yra
krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba
nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara,
katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specialisku
lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai,
užmokam už pačto, ing užpečeta konverta. Nesiusk
nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant
žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1. 905 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamisto: I galai Tamistos prižadėjma, aš noriečiau
jog Tamista prisistumet man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

Nauja knyga--Biblija

arba šv. Raštas išleistas

Kun. S. Pautieniaus.

Tik vienas šitas šventraštis yra kato-
likiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,

MAHANOEY CITY, PA.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.

Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzem-
ploriu, nuleidžiamas didelis nuošimis.

Gaunama pas:

Rev. V. Varnagiris,

312 So. 4th Street,

BROOKLYN, N. Y.

THE FERNERY.

Naturališkų ir padirbtų žolynų krautuvė.

Galima gauti gelio veselijoms, šermenims ir bile kada tik prireikus, buketuose arba gražius vainikus.

MRS. J. HERBERT, Savininkė.

51 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Naujas Telefonas 1006. Senas Telefonas 659.

DR. AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IS LIETUVOS. :—

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsiėmusias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

PIRMUTINE KRAUTUVE

IR IŠDIRBYSTĖ

BAZNYTINIŲ DAIGTŲ

„RYZNYCIA“

PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLŲ,

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa

Krautuvėje randasi Bažnytiniai daigtai sekanti:

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po	26c.
Žvakės vaškinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po	50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po	24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po	67c.
Anglys už svarą	28c.
Aliejus (8 day) už gorčių	\$1,10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą	60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18 svaras po	22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą	16c.
“ 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1, sv.	16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po	37c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po	30c.
Kodylas praneūziškas po	55c.
“ “francincense” po	50c.

Teipgi siuva puikius bažnytinius rūbus, taiso senus. Parduoda kielikus, cimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietkų, draugijoms ženklelių, veliavas, šarfas ir t.t.

Kun. L. Levickas,
Prezidentas.

TĖMIKYTĖ LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyje.

J. F. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių torielkų, bliūdų, stiklų,

puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų.

Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVIRŠIS \$375.000.

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

NAMINĖ MOKYKLA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.

NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

ARITMETIKA mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta) 35c.

P. MIKOLAINIS, BOX 62. NEW YORK CITY.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PRIEMIMO VALANDOS: 8—10 ryto, 3—4 po pietų, 7—8 vakare.

50 South Washington St.

Wilkes-Barre, Pa.

Peoples telephone 1585.

Bell telephone 756.